№ 19. Środa 23. Stycznia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 20. stycznia. Dnia 19. stycznia 1861 wyszedł w c. k nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany IV. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 8. Rozporządzenie ministerstwa stanu z dnia 11. stycznia 1861, prawomocne w krajach koronnych Austryi po wyżej i poniżej Anizy, Salzburgu, Styryi, Karyntyi, Krainie, Gorycyi i Gradysce, w Tryeście i Istryi, w Tyrolu z Vorarlbergiem, w Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi z Krakowem i Bukowiną, w Dalmacyi, względem prowadzenia i przenoszenia osobistej profesyi aptekarskiej.

Nr. 9. Dekret ministerstwa finansów z dnia 15. stycznia 1861, ważny we wszystkich krajach koronnych powszechnego związku celnego względem zakazu wywożenia i przewożenia broni, amunicyi i t. d. do Multan, Wołoszczyzny i Serbii.

Sprawy krajowe.

(Pożyczka. — List Szemerego. — Doniesienia z Węgier.)

Wiedeń, 20. stycznia. *Gazeta wiedeńska* ogłasza następujące rozporządzenie cesarskie z dnia 18. stycznia 1861, ważne w całem państwie, względem otwarcia pożyczki na 30 milionów zł. w. a.

Wyrażone w budżecie w miesiącu lipcu z. r. wnioski uległy zmianie ze względu niespodziewanych okoliczności, iż utrzymanie na obronę granic państwa większych sił wojskowych zwiększyło wydatki na potrzeby armii, podczas gdy ubyły dochody z królestwa węgierskiego, czego skutkiem jest ubytek środków niezbędnych na pokrycie wydatków.

Poczyniono już stosowne rozporządzenia aby w pomienionym królestwie zmusić winnych opłacać podatki i daniny aby zadosyćczynili swym obowiązkom płacenia; roztropność nakazuje jednak, chwilowym nawet zapobiedz trudnościom i zapewnić sobie z góry środki załatwiać nieprzerwanie bieżące wydatki państwa, w chwili w której nie można jeszcze zwołać całej rady państwa, nim dojdzie do skutku potrzebna do jej przeobrażenia, reorganizacya.

Uznając tedy za stosowne, wysłuchawszy moich ministrów i stałej rady nakazać otworzyć pożyczkę państwa pod warunkami, które bioracym w niej udział poddanym moim istotne przy opłacie podatków zapewnią korzyści.

Pożyczka otworzoną będzie z dniem 21. stycznia 1861 w kwocie 30. milionów zr. w. a. w drodze dobrowolnych wpisów.

Pożyczka będzie wydaną po cenie 88 zr. walutą bankową za sto zr. w obligacyach pożyczki.

Obligacye tej pożyczki państwa będą niosły procent po pięć od sta. Kapitał nominalny wypłacany będzie w pięciu równych ratach, z których pierwsza przypadnie na dzień 1. grudnia 1862— ostatnia na 1. grudnia 1866.

Przyjmować się również będą, odpowiedne powyższym ratom a wyrazone w obligacyach częściowe kwoty kapitału, w ciągu całego tego roku słonecznego, w którym wypada spłata tej części kapitału, przy wypłatach wszystkich podatków i danin, z wyjątkiem cel i tych wypłat, które muszą być uiszczane w monecie brzęczącej, a to w ich całkowitej wartości imiennej.

Poleciłem mojemu ministrowi finansów wykonać niniejsze rozporządzenie i przedłożyć powody na najbliższem zgromadzeniu całej rady państwa. Wiédeń, 18. stycznia 1861.

Franciszek Józef r. w.

Hr. *Rechberg* r. w. *Schmerling* r. w.
Mikołaj br. *Vay* r. w. Hr. *Degenfeld Schonburg* r. w.
de Lasser r. w.
Br. *Mecsery* r. w.
A. hr. *Secsen* r. w. Za najwyższem rozkazem
Br. *Ransonnet* r. w.

Rozporządzenie ministra finansów z dnia 18. stycznia 1861 względem przeprowadzenia nakazanej rozporządzeniem cesarskiem z dnia 18. stycznia 1861 pożyczki państwa w kwocie 30 milionów zr. w. a. w drodze dobrowolnych wpisów.

Odnośnie do najwyższego rozporządzenia z dnia 18. b. m. (Dzien. pr. P. nr. 10) podają się do publicznej wiadomości następujące postanowienia:

1) Dobrowolne wpisy na udział w pożyczce nakazanej rozporządzeniem cesarskiem z dnia 18. stycznia 1861, rozpoczynają się z dniem 21. stycznia 1861 a kończą dnia 31. stycznia 1861.

Rezultat będzie ogłoszony najdalej dnia 8. lutego b. r. w *Gazecie wiedeńskiej.*

Gdyby udział wzięty w pożycie przewyższył sumę trzydziestu milionów, to wpisy przenoszące kwotę 10.000 zr. w. a. będą stosownie umniejszone.

2) Pożyczka wydawać się będzie po 88 zł. za każde 100 zr., w obligacyach pożyczkowych.

3) Obligacye będą wydawane na okaziciela w kwotach na 1000 zr., 500 zr. i 100 zr. i mają być tylko na wyraźne żądanie subskrybującego, wystawione na jego imię.

Odsetki po pięć od sta będą wypłacane w dniach 1. czerwca i 1. grudnia każdego roku.

Do każdej obligacyi niewinkulowanej na imie subskrybującego, będzie dodanych jedenaście kuponów na odsetki.

Odsetki od obligacyi winkulowanych na imię subskrybującego, będą wypłacane za kwitami niestemplowanemi.

4) Zwrot kapitału pożyczkowego nastąpi w całej wartości nominalnej obligacyi w c. k. głównej kasie długów państwa w Wiédniu lub na żądanie za przekazem w kasach urzędowych w krajach koronnych, częściowo w pewnych terminach, a mianowicie:

20% czyli jedna piąta część kapitału pożyczkowego dnia 1. lipca 1862.

20% czyli jedna piąta część kapitału pożyczkowego dnia 1. lipca 1863.

20% czyli jedna piąta część kapitału pożyczkowego dnia 1. lipca 1864.

20% czyli jedna piąta część kapitału pożyczkowego dnia 1. lipca 1865.

20% czyli jedna piąta część kapitału pożyczkowego dnia 1. lipca 1866.

Każda obligacya składać się będzie z pięciu częściowych obligacyi, z których każda na piątą część kapitału pożyczkowego. Odsetki płacą się w tej samej kasie, w której uiszcza się zwrot kapitału.

5) Obligacye częściowe mają tę korzyść, że będą przyjmowane w całej wartości imiennej przy wypłacie wszystkich podatków i należytości skarbowych, które nie mają być koniecznie brzęczącą uiszczane monetą, jeżeli dochodzą przynajmniej do wysokości tej sumy, która się należy do kasy, i są płatne w tym roku, w którym uiszcza się podatek, lub należytość kasowa.

Należące się już odsetki mogą być w wypłacie wliczone jako gotówka. Odsetki, których termin wypłaty jeszcze nie zapadł, musi strona do kasy gotówką wypłacić.

6) Z dniem w którym przypada termin częściowej wypłaty zwrotnej kapitału, kończy się wypłata odsetków od tejże części kapitału. Dodane do każdej obligacyi na okaziciela kupony, będą tak podzielone, że po każdym terminie wypłaty pozostaną przy obligacyi kupony na kwotę odsetków, odpowiednią ilości pozostałego jeszcze kapitału.

7) Kto będzie sobie życzył wziąć udział w pożyczce, ma podać deklaracyę bez stemplu według załączonego wzoru, a zarazem dołączyć kaucyę, wynoszącą 10% od kapitału deklarowanego do pożyczki.

Najmniejsza kwota z jaką można przystąpić do pożyczki jest 100 zr. w. a.

Każda wyższa kwota deklarowana musi być podzielną równo liczbą 100.

8) Do przyjmowania deklaracyi udziału i kaucyi upoważnione są:

W Wiédniu:

C. k. uniwersalna kasa długów państwa, kasa magistratu stołecznego i rezydencyonalnego miasta państwa, centralna kasa uprz.

austryackiego banku narodowego i instytut kredytowy dla handlu i przemysłu.

W krajach koronnych:

Filialne kasy uprzyw. austryackiego banku narodowego w Pradze, Peszcie, Lwowie, Ołomuńcu, Opawie, Reichenbergu, Bernie, Gracu, Lincu, Inszpruku, Temeszwarze, Hermansztadzie i Tryeście.

Filialne kasy instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu w Pradze, Bernie, Peszcie i Kronsztadzie.

C. k. główne i filialne kasy krajowe w Pradze, Lwowie, Krakowie, Czerniowcach, Salcburgu, Klagenfurcie, Lublanie, Zarze, Zagrabiu, Temeszwarze, Hermansztadzie, Budzie, Oedenburgu, Preszburgu, Koszycach i Wielkim Waradynie.

Wszystkie c. k. kasy zbiorowe wyjąwszy w Wiédniu, Pradze, Ołomuńcu i Peszcie; nakoniec jeszcze wszystkie kasy, które przeznaczy do tego szef finansowej władzy w kraju koronnym.

Wszystkie kasy pożyczki wydają bezpłatnie drukowane deklaracye udziału.

9) Kaucya ma wynosić dziesięć procentu subskrybowanej kwoty, i może być składana albo gotówką albo w częściowych asygnacyach hipotekarnych podług nominalnej wartości, albo w kuponach c. k. obligacyi długów państwa, których wypłata przypada w przeciągu dziesięciu dni lub najwięcej od roku zapadła, albo w opiewających na podawcę obligacyach długu państwa i obligacyach indemnizacyjnych, które opiewają na imię subskrybenta, a to podług ostatniego kursu, ogłoszonego w urzędowym dzienniku kursów giełdy wiédeńskiej z 19. stycznia 1861 w towarach bez ułamków.

Na złożoną kaucyę, którą, jeśli nie składa się z gotówki, musi subskrybent spisać dokładnie na odwrotnej stronie deklaracyi udziału, wydany będzie arkusz płatniczy, który zawiera potwierdzenie odbierającej kasy.

10) Kaucya złożona w gotówce lub wymieniana na gotówkę będzie od dnia złożenia lub wymieniania na gotówkę po pięć od sta uprocentowana i zatrzymana aż do całkowitego dopełnienia przyjętego udziału w pożyczce, i jeśli nie przepadnie dla zaniedbania wypłaty rat, będzie wliczona jako częściowa wpłata do ostatniej raty.

Wymiana złożonej w papierach kaucyi na gotówkę musi nastąpić najdalej do 15. czerwca 1861, gdyż inaczej będą obligacye złożone na kaucyę sprzedane na giełdzie, i od dnia, w którym wpłynęła otrzymana za to kwota wliczona jako częściowa wpłata do ostatniej raty, wyjąwszy jeśliby kaucya przepadła dla zaniedbania wypłaty rat.

11) Do wpłat mogą być używane oprócz banknotów także kupony obligacyi długów państwa, których wypłata przypada w przeciągu dziesięciu dni lub najwięcej od roku już przypadła, w wartości wypłaty, albo też częściowe asygnacye hypotekarne w wartości nominalnej.

Ale jeśli nie przypadł jeszcze termin wypłaty częściowych asygnacyi hypotekarnych, ma uczestnik w pożyczce wyrównać jeszcze bieżące procenta na asygnacyi.

12) Wpłata ma być uiszczana w tej kasie, gdzie nastąpiła subskrypcya, w pięciu równych ratach, z których każda ma wynosić piątą część całej przypadającej do wypłacenia kwoty (§. 10) w następujących pięciu terminach

dnia 15. lutego 1861.
„ 15. marca 1861.
„ 15. kwietnia 1861.
„ 15. maja 1861 i
„ 15. czerwca 1861.

13) Wpłacona kwota będzie od dnia złożenia aż do dnia, w którym zaczynają się liczyć procenta od obligacyi długu państwa, to jest do 1go czerwca 1861 z góry po 5 od sta uprocentowana.

Przy wpłacaniu ostatniej raty dnia 15. czerwca 1861 ma składający wynagrodzić kasie pożyczkowej 5% procent od 1. czerwca.

Wpłaty przed terminem są dozwolone, i będą również od dnia złożenia uprocentowane.

14) Kto nie zapłaci raty w oznaczonym terminie, traci kaucyę, co jednakże nie uwalnia go od obowiązku dopełnienia przyjętego udziału w pożyczce.

15) Dzień, w którym wydane będą obligacye długu państwa, będzie podany do wiadomości powszechnej.

16) Również ogłosi gazeta wiédeńska nazwiska tych, którzy zasubskrybują przynajmniej kwotę 5000 zł., jeśli przy subskrybcyi nie oświadczą wyraźnie, że nie życzą sobie ogłoszenia.

Plener.

Deklaracya udziału.

Podpisany oświadcza na ręce . . . .
że w nałożonej ces. rozporządzeniem z 18. stycznia 1861 do subskrybcyi pożyczce państwa przyjmuje udział kwotą . . . . i poddaje się postanowieniom pożyczki.

W tym zamiarze składa przepisaną dziesięćprocentową kaucyę, a mianowicie: w gotówce . . . . i w papierach podług spisu na odwrotnej stronie deklaracyi w stałej kwocie . . . . .

Dnia

Podpis, charakter i miejsce zamieszkania subskrybenta.

Spis papierów złożonych na kaucyę.

Wymienianie papierów	Ilość kuponów	Nominalna wartość papierów	Wartość kaucyi	Uwaga.

Peszt, 14. stycznia. *P. O. Z.* przytacza z nowego listu Bartłomieja Szemerego do bruxelskiego dziennika *Nord* następujące charakterystyczne wyjątki:

„Po ogłoszeniu patentu z października, który Węgrom powrócił rzeczywiście trzy części a w zasadzie prawie wszystkie ich prawa, radziłem moim ziomkom, ażeby przyjęli go za podstawę, gdyż resztę mogliby z pewnością osiągnąć walką parlamentową bez wątpliwej pomocy rewolucyi. Inni z Koszutem na czele nastawali na bezwarunkowe odrzucenie, rozszerzając w Węgrzech nadzieję francusko-włosko-węgiersko-wołoskiego przymierza, które uważają za niewątpliwe, gdy tymczasem w moich oczach jest ono niepodobne. Powstanie Węgier byłoby bez wątpienia szczęściem dla Włoch, ale dla nas? byłażby to prawdziwie węgierska polityka? Na to pytanie powinny Węgry odpowiedzieć sobie przedewszystkiem. Znana jest expedycya naładowanych bronią okrętów sardyńskich, z których rząd turecki trzy a rząd wołoski dwa skonfiskował; znana jest nota, którą rząd rosyjski wyprawił po tym wypadku do hrabi Cavoura, a gdzie oświadcza uroczyście, że Rosya wystąpi natychmiast z siłą zbrojną przeciw wszelkiemu powstaniu w Węgrzech, znana jest nakoniec odpowiedź lorda Russella, że nie ma tej nocie wcale nic do zarzucenia. Do tego przywiodła nas polityka fantazyi.... Co więcej, jestem nawet przekonany, że wolne i konstytucyjne Węgry więcej pomogą prawnym widokom Włoch, niż rewolucyjne.“

— *Gazeta wiédeńska* pisze: Z wielu miast i miasteczek węgierskich dochodzą wiadomości o zawichrzeniach, które wzniecają manifestacye po wielu komitatach niezgodne z porządkiem i prawem. W Pięciu Kościołach spustoszono d. 10. b. m. dom i mieszkanie gorliwego komisarza miejskiego Kaspra Rogari i pokrzywdzono jego rodzinę, co zmusiło JE. tawernika rozwiązać w tem mieście wybrany magistrat. Dnia 8go b. m. była Duna-Becse widowiskiem kocich muzyk wyprawionych dla urzędników i niektórych żydów, przyczem wytłukiwano okna. Podobne zdrożności zaszły w Uj-Banya i po innych miejscach.

Hiszpania.

(Kontrybucya marokańska. — Data statystyczne.)

Madryt, 14. stycznia. Marokanie oświadczyli, że mają w Mogadorze gotowych do wypłaty 40 milionów realów. — Z początkiem roku 1859 było w Hiszpanii 16,491 szkół męskich a 6111 panieńskich, 394 szkół dla dorosłych a 192 dla małych dzieci. Liczba dzieci w szkołach wynosiła $3\frac{1}{2}$ miliona. Uwagi godna, że od roku 1855 do 1859 założono przeszło 3500 nowych szkółek.— Statystyka sądowa podaje w roku 1859, 1415 morderstw, nie licząc zamachów morderczych, które się nie powiodły; liczba zamordowanych dzieci i uszkodzonych wynosi przeszło 3000.

Francya.

(Nota w Monitorze. — Dokumenta względem sprawy gaetańskiej. — Przeglądy wojskowe. — Protestacya kapituły w Troyes. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 17. stycznia. Znana już z telegramu nota *Monitora* co do floty francuskiej pod Gaetą jest następującej osnowy: „Francuska eskadra ewolucyjna wysłana była dlatego, by przeszkodzić nagłemu zamknięciu Króla Franciszka II. od lądu i morza w twierdzy, do której się usunął. Cesarzowi zależało na tem, by okazać sympatyę swoją monarsze tak okrutnie prześladowanemu od losu; jednakże Jego ces. Mość wierny zasadzie nieinterwencyi, której trzymał się rząd jego względem Włoch od traktatu zawartego w Villafranca, niechciał brać żadnego udziału w walce politycznej. Obecność naszego pawilonu, której przeznaczeniem było, zasłaniać tylko odwrót Jego Mości Króla obojga Sycylii pod warunkami odpowiedniemi jego godności, służyła za podnietę do oporu i stała się pomocą materyalną. Z tego wynikły wypadki, które zmuszały naczelnego komendanta eskadry przypominać wnet Neapolitanom, wnet armii piemonckiej zaleconą sobie rolę ścisłej neutralności, w której prawie niepodobna było mu się utrzymać. Rząd Cesarza niechciał tem bardziej przyjmować na siebie odpowiedzialności za taką sytuacyę, że jawne i kilkakrotne oświadczenia nie dozwalały żadnej pomyłki co do zamiarów jego. Jakoż istotnie otrzymał wiceadmirał de Tinan jeszcze z końcem października r. z. rozkaz, oznajmić Franciszkowi II., że nasze okręta nie mogą pozostać pod Gaetą na czas nieograniczony, by przypatrywać się bezczynnie walce, która tylko wielkim rozlewem krwi mogła się zakończyć. Przypominano to kilkakrotnie Jego Mości Królowi Obojga Sycylii, który okazaną odwagą uczynił zadość honorowi swemu. Tymczasem pogorszyły się stosunki, a ponieważ rząd Cesarza pragnął pogodzić warunki neutralnej polityki z pierwotnym zamiarem, by Franciszkowi II. ułatwić swobodny odjazd, przeto podjął się roli pośrednika zaproponowaniem rozejmu, który przyjęły obie strony walczące. W istocie

też zawieszone zostały kroki nieprzyjacielskie od 8. do 19. b. m., którego to dnia odpłynie wiceadmirał de Tinan z pod Gaety."

Dalej podaje *Monitor* następujące dokumenta względem zawieszenia kroków nieprzyjacielskich pod Gaetą:

„Jenerał Cialdini, komendant armii oblężniczej pod Gaetą, do admirała Le Barbier de Tinan. Castellane, 11go stycznia 1861. Mości admirale! Mam zaszczyt oświadczyć panu niniejszem, że do 19. b. m. włącznie nie będę przedsiebrać żadnych kroków nieprzyjacielskich przeciw twierdzy ani prowadzić dalej robót oblężniczych ani też pomnażać dział w bateryach, rozumie się jednak, jeżeli twierdza nie będzie mnie również wyzywać ani ogniem ani żadnemi robotami. W takim razie bowiem uważałbym się wolnym od wszelkiego obowiązku, i zawieszenie kroków nieprzyjacielskich ustałoby także z mojej strony. Wszelako, Mości admirale, nie rozpocznę na nowo ognia, nie uwiadomiwszy wprzód pana o tem. Pan będziesz sędzią w takim wypadku i będziesz mógł powiedzieć Jego Mości Cesarzowi, która z obu stron dopuściła się niesłuszności. Przyjm pan i t. d. Cialdini."

„Jenerał Ritucci, gubernator Gaety, do wiceadmirała Le Barbier de Tinan. Gaeta 12. stycznia 1861. Mości admirale! Z rozkazu Jego Mości Króla mego dostojnego władcy mam zaszczyt oznajmić panu, że do 19. b. m. włącznie nie będziemy przedsiębrać w twierdzy ani ustawiania nowych bateryi ani pomnażać dział w istniejących już bateryach, wyjąwszy konieczne naprawy. Jeśliby jednakże wyzwały nas wojska oblęgające, czy to wzmacnianiem swoich bateryi czy też stawieniem nowych, natenczas będziemy wolni od wszelkiego zobowiązania. By zapobiedz wszelkim fałszywym mniemaniom na przypadek, jeśliby twierdza rozpoczęła ogień nanowo, upraszam cię, Mości admirale, ażebyś w takim razie przysłał jednego z swoich oficerów dla przekonania się, po której stronie jest niesłuszność. Przyjm pan i t. d. Ritucci."

— Jeden z dzienników bruxelskich utrzymywał, że zmarły niedawno biskup w Troyes, Monsig. Coeur, mianowany był naprzód w nadziei odłączenia się od Rzymu patryarchą Francyi. Po śmierci jego miała kapituła w Troyes znaleźć w papierach jego dowód tego spisku. Otóż teraz protestuje kapituła rzeczonego biskupstwa przeciw temu doniesieniu. „Sądzimy — powiada w tym proteście — że nie można było wyrządzić większej zniewagi ani rządowi Cesarza, ani pamięci naszego sławnego i nieodżałowanego pasterza, ani też — oświadczamy to jawnie i głośno — naszym przekonaniom i naszej wierze, jak to uczyniono zmyśleniem tak bezbożnej i zuchwałej potwarzy. To jedno dziwiłoby nas tylko, gdybyśmy nie wiedzieli, jakich rzeczy dopuszcza się złośliwość, że ani Monsig. Coeur ani my nie uczyniliśmy nic takiego, coby mogło służyć za pozór tej haniebnej i nienawistnej potwarzy." — Brat zmarłego, jeneralny wikaryusz dyecezyi, chce wytoczyć procces temu dziennikowi bruxelskiemu za oszczerstwo.

— *Pays* zaprzecza podanej w kilku dziennikach wiadomości, jakoby kapitan okrętowy La Ronciére le Noury pojechał do Grecyi dla zaburzeń, jakie miały wybuchnąć w tem państwie; przeciwnie w Grecyi panuje teraz zupełny spokój, a rzeczony kapitan pojechał tam dlatego, by przepędzić kilka miesięcy w czynnej służbie, poczem ma otrzymać stopień kontradmirała.

— W tych dniach dowodzący jenerałowie czynili zwykłe ćwierćroczne przeglądy swych dywizyi tak gwardyi cesarskiej, jak wojsk rozłożonych na prowincyi. Przeglądy te, jak już z samej ich nazwy widać, odbywają się zawsze co kwartał, i nie było teraz żadnej innej ku temu przyczyny. Jenerałowie czynią przegląd nie tylko samego wojska, lecz także szpitalów i zakładów wojskowych, a to głównie w zamiarze, aby sprawdzić listy wojskowych przedstawionych do pensyi, lub niezdolnych do służby itp. Co do odsyłania w odstawkę pewnej ilości ludzi z pułków, wynikło to z nowej formacyi pułków pieszych, według której trzy bataliony czynne każdego pułku muszą być zawsze w pogotowiu do marszu, z czego wynika, że nie mogą nigdy dochodzić przepisanej liczby nominalnej. *Constitutionnel* zapewnia, że nie wyszedł żaden nowy rozkaz co do ekwipowania oficerów, lecz dzieje się to jak zwykle na mocy przepisów względem zakupna koni wojskowych.

— *Monitor* ostrzega publiczność, ażeby nie dowierzała wiadomościom, które pod pozorem prawdy rozsiewają dzienniki o armii. Wcale też prawdy w tem nie ma, co mówią, że się formuje czwarty pułk grenadyerski gwardyi, że się odsyła w rezerwy ludzi niezdolnych do służby polowej, albo to, że oficerowie konni otrzymali rozkaz zaopatrzyć się w konie najdalej do dnia 1. lutego.

Włochy.

(Organizacya marynarki w Neapolitańskiem. — Wybory. — Urodziny Króla Franciszka. — Wojska papieskie. — Odezwa pułkownika La Grange. — Doniesienia z Palermu. — Organizacya nowych pułków.)

Depesza neapolitańska z dnia 15go stycznia donosi, że książę Carignan mianował komisyę, której sam prezyduje, a która niezwłocznie zajmie się organizacyą marynarki w południowym departamencie. Według dekretu, który wydał książę jako namiestnik w Turynie, obejmuje południowy departament wybrzeże królestwa Neapolu i Sycylii. Zapewniają, że równocześnie z organizacyą rozpoczną się zaciągi majtków według przepisów wspomnionego dekretu. Donoszą także, że już się zaczyna ruch wyborczy, i że baron Nicotera, Aurelio Saffi i kilku innych z stronnictwa opozycyi wyjechali do Kalabryi przewodzić wyborom.

— Z Rzymu wybiera się ciało dyplomatyczne, tudzież nuncyusz apostolski do Gaety złożyć na d. 16. stycznia Królowi Franciszkowi życzenia w dzień jego urodzin. Papieski minister wojny msgr. Merode zajmuje się od niejakiego czasu znowu bardzo czynnie zaciągami wojska, i teraz wyprawił je nagle na granice neapolitańską. Zamiarem jest Króla Franciszka, jak mówią na przypadek, jeśliby postradał twierdzę morską, rzucić się w Abruzzy. *Nazione* zapewnia teraz, że jenerał Goyon zażądał od pana Merode wyjaśnienia, coby miał oznaczać ten ruch wojska niezwyczajny, ale nie otrzymawszy dostatecznej odpowiedzi, raportował o tem do Paryża.

— Pułkownik La Grange, jeden z trzech przewódzców powstania ludu w Abruzzach za prawym Królem, wydał proklamacyę według *Triest. Ztg.* następującą:

Do walecznych mieszkańców w Abruzzach! Powstaliśmy walczyć za naszym prawym monarchą, za świętą religię, za naszą historyę i za naszemi obyczajami. Walka to święta, bohaterska, a kto w niej nie bierze udziału, tchórz jest i zdrajca. Strzelacie celnie, a w waszej piersi bogobojne i mężne serce. Idźmy na nieprzyjaciela! Gdy się zbliżymy z naszym walecznym i wprawnym do boju zastępem, do waszych miast, miasteczek i wsi, albo znijdziemy na wasze doliny, niech ze wszystkich wież i szczytów gór ozwą się oznaki boju; ufajcie mnie, wkrótce stanę między wami. Nasze hasło: za świętą religię i naszym Królem! Dan w obozie pod St. Stefano, 27. grudnia 1860. (Podp.) La Grange, pułkownik.

— Z Palermo donoszą pod dniem 15go b. m. do Marsylii, że pogłoski o reakcyjnem powstaniu w Sycylii są bezzasadne. Namiestnictwo wydało okólnik, nakazujący rozmaite środki bezpieczeństwa od rozbójników po drogach. Ruch przeciw La Farinie był wyłącznie antiministeryalny.

Perseveranza z dnia 15go b. m. donosi, że projekt organizacyi dwudziestu trzech nowych pułków pieszych zapewne nie przyjdzie do skutku, i rząd ograniczy się na formacyi 10 liniowych a 4 grenadyerskich pułków.

Niemce.

(Adres izby berlińskiej do Króla.)

Berlin, 15. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu pierwszej izby był przedłożony następujący ogłoszony drukiem wniosek panów: barona Gaffron i Plötz, a który poparło 57 członków (między nimi Arnim-Boitzenburg, Stahl i inni).

Pierwsza izba uchwala adres wstąpienia na tron Jego królewskiej Mości.

Powody do wniosku przytacza.

Zdaje się być stosowna, ażeby izba zgromadzając się pierwszy raz po wstąpieniu na tron Jego król. Mości, wyrażając najgłębsze ubolewanie nad zgonem Króla Fryderyka Wilhelma IV., wynurzyła uczucia swojej niezachwianej wierności, tudzież pełnej uszanowania uległości.

Azya.

(Doniesienia z Indyi.)

Bombaj, 12. grudnia. Dr. Campbell, wielkorządzca w prowincyi Darjenling, którą Anglicy odkupili w r. 1835 u radcy w Sikkim zakładając tam stacyę zdrowia, wyprawił do Sikkim mały korpus i przyłączył część kraju, do 560 angielskich mil kwadratowych, chcąc przez to ukarać radżę i jego poddanych za napady i łupiestwa. Niedawno nadeszła wiadomość, że wspomniony korpus poniósł klęskę.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Neapol, 19. stycznia. Admirał francuski odpłynął dziś z ostatnim oddziałem floty z portu gaetańskiego.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Lencewicz Erazm, z Sulinowa. — Orłowski Oktaw, z Połowiec. — Jabłonowski Ant., z Hnicza. — Władysław hr. Kalinowski, z Bakowiec.

Hotel europejski: Wład. hr. Humnicki, z Korpucia. — Drohojewski W., z Namroża. — Guzkowski Kaj., z Nowegomiasta.

Hotel angielski: Guzkowski Marc., z Wybodowa. — Hallenberg Wład., z Polanki.

Pod tygrysa: Zulauf Jul., c. k. przeł. pow., z Szczerca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. stycznia.

PP. Eminowicz Jan, c. k. rotm., do Zuszyc. — Kański Kaz., do Hołoska. — Hormuzaki Jerzy, do Czernawki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. stycznia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329 83	— 8.0	93 5	półn.-zach. sł.	pochmurno
2 god. po poł.	329 23	— 6 2	89 3	północny „	„
10.god. wiecz.	326 48	— 7.0	83 3	„ „	jasno

TEATR.

W piątek na scenie polskiej: **„Zemsta"** komedya w 4 aktach Alex. hr. Fredra. *Dziś Reduta* w sali teatralnej.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 22. stycznia.

	dawne zł.	dawne c.	nowe zł.	nowe c.
Instytut kupuje prócz kuponów 100 po . . . . wal. austr.	87	78	83	60
„ przedaje „ „ 100 po	88	20	84	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	$24\frac{1}{2}$	—	$23\frac{1}{3}$

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 22. stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 75.—. Metaliki po 5% za 100 zł. 63.—; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. .— ; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 721.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 157.40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Srebro za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 150.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 150.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 7.11, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—.

Kurs lwowski.

Dnia 22. stycznia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	7	2	7	10
Dukat cesarski . . .	„	7	6	7	12
Półimperyał zł. rosyjski .	„	12	17	12	37
Rubel srebrny rosyjski .	„	2	33	2	36
Talar pruski	„	2	24	2	27
Polski kurant i pięciozłotówka . .	„	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.		87	25	88	13
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	—	—	—	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	61	88	62	88
5% Pożyczka narodowa		74	50	75	50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. stycznia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	56.25	56 50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	74 30	74.50
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	74.50	74.60
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	—.—
Metaliki po 5%	62 90	63 —
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	63 60	63.80
dtto. „ $4\frac{1}{2}$% . . .	53 25	53 50
dtto. „ 4%	47.25	47 50
dtto. „ 3%	35 50	35 75
dtto. „ $2\frac{1}{2}$%	33.—	33 50
dtto. „ 1%	12 40	12 50
Przez. do wylos. z r. 1839	105.—	105.50
„ 1854	82 50	82 75
„ 1860	82 30	82 50
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł. . .	83 —	83.25
Renty Como po 42 lir. aus.	15.—	15.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	59.—	60.—
„ $4\frac{1}{2}$%	51.—	52.—
„ 4%	45.—	46.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ $3\frac{1}{2}$%	39.—	40.—
„ 3%	—.—	44.—
„ $2\frac{1}{2}$%	—.—	42.—
„ $2\frac{1}{4}$%	—.—	38.—
„ 2%	—.—	34 —
„ $1\frac{3}{4}$%	—.—	32.—
dtto. z procent za granicą . „ 5%	59.—	60 —
„ $4\frac{1}{2}$%	51.—	52.—
„ 4%	45.—	46.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi .	84.—	85.—
Wyż. Aust. i Salb.	86.50	87.—
Czech	89.—	89.50
Morawii	86.	86.50
Szląska	85.50	86.—
Styryi	86.—	87.—
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Krainy. i Wyb.	88.—	89.—
Węgier	65 25	65.75
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii . . .	63 75	63.25
Galicyi	61 50	62.—
Siedmiogr. i Bukow.	60 75	61.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	109.50	110 —
Wen. pożyczka z r. 1859	88 —	88.50
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	59.—	60.—
„ 4%	45.—	46 —
„ $3\frac{1}{2}$%	39.—	40.—
„ 3%	33.—	34.—
„ $2\frac{1}{2}$%	27.—	28.—
„ 2%	21.—	22.—
„ $1\frac{3}{4}$%	20.—	20.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł. . .	20.—	21.—
„ $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. .	17.—	18.—
„ $2\frac{1}{4}$% za 100 zł. .	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł. .	14.—	15.—
„ $1\frac{3}{4}$% za 100 zł. .	11.—	12.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	728	730
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	155 50	155 60
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	566 —	568 —
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	2105	2106.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	281 50	282.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	182 50	183.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	104 50	105 —
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 140 zł. (70%)	188.—	189.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 120 zł. (60%)	174 50	175 —
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k	60.—	65.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k, ...	645.—	650.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	108.—	110.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . .	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	106.—	108.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	395.—	396.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	130.—	150.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	398.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	355.—	360.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . .	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 —	102 50
10 „ 5%	97 50	98 —
przeznacz. do los. po 5%	90 25	90 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99.50	100 —
przez. do los. po 5% .	86 25	86 50
Gal. Tow. kred. po 4% . .	86.50	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.—	97.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	110.—	110 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	151.—	151 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	98.50	99.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	147.—	147.50
Kol. Gloggn. za 100 zł. .	78.—	78.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Lloyda za 100 zł. . . .	80.—	81.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	110 25	110.50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 25	94.50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w.a.	114.—	—.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.50	37.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	86.50	87.—
Salma „ 40 „ „	34.50	35.—
Palfiego „ 40 „ „	36.25	36 75
Clarego „ 40 „ „	34.—	34 50
St. Genois „ 40 „ „	37.—	37.50
Windischgrätza 20 zł. „	20.—	20 50
Waldsteina 20 „ „	23 50	24 —
Keglevicha 10 „ „	14 75	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	129 25	129 25
Berlin za 100 tal. . . .	226 —	—.—
Wrocław za 100 tal. . .	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	129 30	129.50
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B. .	113 75	114.—
Lipsk za 100 tal.	226.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.	—.—
Londyn za 10 ft. szt . .	150 75	150.75
Lugdun za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	59 65	59.75
Paryż za 100 fr.	59 70	59.80
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men. . . .	7 zł.	14 c.
dtto. pełnej wagi . . .	7 „	13 „
Korona	20 „	75 „
20frankówka	12 „	8 „
Rosyjski impery.	12 „	40 „
Talar związkowy	2 „	27 „
Srebro	150 zł	50 c.
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

Trzynasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowania Nowego roku 1861:

Złożyli WW. Fenzl z żoną 2zł., Masłowski 1zł., Jan Piątkowski 1zł., Wojciech Jurkiewicz 5zł., Złotnik 50c., Przybylski 50c., Józef Honl 1zł., pani Wilh. Chitry 1zł., przedsiębiorcy bud. bracia Klein 5zł., pani Dymowska 50c., Jankowski 1zł., Hanik 1zł., P. M. 30c., Alexander Sękowski 1zł., Albrecht 1zł., Schapira 1zł., Adryan Onyszkiewicz 1zł., pani Teofila Engel 50c, Jedrzej Postępski 50c., sukcesorowie Schneidera 1 zł., Kasyno narodowe 3zł, dyrekcya teatru polskiego 1zł., Hubert 30c., Maleszewski 20c., Niklewicz 20c., A. 30c., Urbański 20c., W. Schmidts 2zł., Charles 1zł., hrabina Cetner 2zł., Kobyliński 50c., Cetner 40c., J. Erben 40c., N. N. 1zł., Izdebski 20c., Ed. Geistlenner 2zł. 10c., pani Weinberg 20c., J. Jabłonowski 1zł., Barański 10c., Frachke 2zł., Sokal 30c., Kauf 10c., Lanikiewicz 25c., zebrano przez landwójta miejskiego 51zł. 95c., Walenty Hillich 2zł. 60c., Harasymowicz 50c., Łempicki 30c., Burger 70c., N. N. 20c., N. N. 30c., R. 30c., Wnękiewicz 1zł. 29c., Alberticz 1zł., Skólimowski 2zł., Jan Mańkowski 70c., Jan Marek 1zł., Józef Stoppel (ojciec) 2zł., Józef Stoppel (syn) 1zł., Terenkoczy 30c, Eder 1zł., superintendent Haase 3zł., Ciołkosz 50c., P. Chlebowska 20c, E. Wenzel 20c, A. Mehoffer 10c., Daubner 60c., Józef Neumann 1zł. 32c., Zgaździński 1zł., N. N. 40c., N. N. 10c., Henryk Schmidt 60c., Pacowski 40c., baron Eghk 50c. Razem 119zł. 72c., dotego dwunasta lista 829zł. 47c. Suma 949zł. 19c.

(Nowy telegraf między Ameryką i Europą.) Przedłożono w zeszłym roku parlamentowi kanadyjskiemu projekt do założenia towarzystwa, którego celem ma byc ostateczne połączenie Europy z Ameryką telegrafem. Linia ma pójść przez północno-zachodnią część stałego lądu Ameryki, przez cieśninę Berynga, a następnie przez posiadłości rosyjskie w Azyi do Europy. Tym to sposobem linia podmorska byłaby bardzo krótką. Jeden z członków komisyi, p. M. Micken, znany praktyczny fizyk, udowodnił, że długa lina telegrafu przez Ocean do Europy nigdy nie odpowie swemu przeznaczeniu. Powiada on „Jestem najzupełniej przekonany, że jedna lina nigdy przez całą długość Oceanu zupełnie dokładnie działać nie może, jak mam i to przekonanie, że lina obecnie zanurzona w Oceanie nigdzie nie jest przerwaną. Przyczyna nieudania się przedsięwzięcia jest, że biegun magnetyczny, owa naturalna baterya ziemi, jest bardziej zbliżony do jednego końca liny, niżeli do drugiego. Obok tak długiej liny powinna jeszcze być położona i druga, dla depesz odwrotnych. Idea ta może się zdawać nową, ale ją uważam za uzasadnioną. Dla utrzymywania w ruchu linii telegraficznej zanurzonej w Atlantyku potrzebną jest druga koniecznie.“

(Statystyka klasztorów na Wołoszczyźnie i w Multanach.) Według statystycznych wykazów z 1860 r., na Wołoszczyźnie znajdowało się 65 klasztorów, posiadających 380 wsi z należącemi do nich gruntami, nie licząc lasów osobno darowanych, domów po miastach, sklepów i sum pożyczkowych. Coroczny dochód wynosi 3 miliony rubli czyli 12 milionów piastrów. W Mołdawii znajduje się 213 klasztorów, posiadających ogólny dochód 5 milionów rs. czyli 20 milionów piastrów.

(Lokomotywa elektryczna.) C. C. Shaw i Cooper w Hanley (Stafford) wynaleźli lokomotywę poruszaną za pomocą ściśniętego powietrza i elektryczności. Powietrze, zelektryzowane przez to, iż się przepuszcza przez bardzo delikatne promienie wodne, wprawia się styczność z aparatem elektro-magnetycznym. Przy wyjściu tego ściśniętego powietrza z rezerwoaru, działa ono na machinę, wywierającą przeciwne ciśnienie, przyczem eksplozya elektryczna nastąpić musi, co naturalnie elastyczność powietrza powiększa. Aparat jeszcze bardzo skomplikowany, wszakże jest nadzieja, że powoli ten motor elektryczny w niezbyt odległym czasie, bardziej się upowszechni, i inne motory, kosztowniejsze dla opału jaki zużywają, zastąpi.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.